

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LX. Votum Continentiae num rectè fiat, ac teneat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

lieſſe deberent, quī iuberent. Per, *omni creatura*, intelligit omnem in poteſtate poſitum, ſive, ait, *Regi tanquam præcel- lent; ſive Ducibuſ tanquam ab eo miſſis*. Ne- que tamen Reges ſunt immunes ab obe- dientia Deo & Legi debita.

AD II. Vetat obedire hominibus propter homines, ſed propter Deū Col. 3. *In ſimplicitate cordis timentes Dominum. &c. non ad oculum ſervientes.*

QVÆSTIO LX.

Votum Continentiæ num ritè fiat, ac teneat?

LUTHERANI iuxta & CALVINIANI, cum priſcis hæreſiarchis, negant. Vide *Genealogiam par. 2. q. 15.* Suadere id nitun- tur pluribus; de iis nos infra q. 61.

AUTOR. Sanctum eſt caſtitatis Votum. 1. Teſte S. Scriptura, in pro- feſſione Mariæ, Luc. 1. *Virum non cogno- ſco*. In doctrina Chriſti Matt. 19. *sunt Eu- nuchi qui ſe caſtraverunt propter regnū cæ- lorum*. In doctrina Apoſtoli, 1 Tim. 5. *Luxuriate, damnationem habentes; quia pri- mam fidem i-ritam fecerunt*. Quæ ſingula S. Patres ad Votum caſtitatis profeſſæ interpretati ſunt.

2. Idem Votum aſſeruerunt Conci- lia plura. Pontifices item, ac Imperato- res: Patres quoque plurimi; Apud Bell. l. 2. de Mon. c. 22. 23. 24. 25. 26. 27.

3. Ratio ex Dignitate ſancti, & Vti- litate. Dignius eſt ex Voto continere, quàm vti matrimonio: teſte Scriptura ſu- præ quæſt. 54. Ideo S. Patres vitam con- tinentem aſſerunt eſſe perfectam: quic- quid obgannat Martyr. Item vtilius ac ſalutarius eſt animæ, Deoque gratius, ex

voto quid operari, quàm ſine voto: Cum ad votum hortetur Scriptura, Pſa. 75. *Venete, & reddite*: Cum ex maiore virtute procedat opus votiæ virtutis, quā ſim- plicis; vnde continentia eſt Temperan- tiæ: at votum continentia eſt, & tempe- rantia, & Religionis: Cum melius ſit quod ex firmata voluntate provenit, quàm variabili.

OBJECTIONES LUTHERO- CALVINISTICÆ.

I. Contra Votum Deiparæ Virginis.

CALVINVS in Comment. in Luc. 1. apud Marloratum, tria arguit. 1. *Videtur S. Virgo non minus malignè reſtringere Dei potē- tiam, quàm prius Zacharias*. Quod enim præ- ter communem naturæ ordinem eſt, impoſſibile eſſe colligit. Sic enim ratiocinatur: *Virum non cognoſco, qui credam igitur futurum quod nū- tias? Nec verò magnopere laborandum eſt, ut Eam purgemus ob omni vitio*.

2. Patres rodit Caninus ibidem. *Quod autem ex hoc loco occaſionem quidam ſuſce- runt, ut dicerent Virginem habuiſſe Votum perpetuæ Virginitatis, quòd alioquin ſuperna- canea iſta fuiſſet reſponſio; nimis infirmum eſt, imò abſurdum, & ridiculum*. Exiſtimabi- musne Virginem paſſam fuiſſe marito ſe collo- cari, ut eum luderet? Fuiſſet profeſſo P. R. F. I. D. I. A., gravi reprehensione digna, ſi ſan- ctum coniugii fœdus, non ſine Dei ludibrio, ſpreuiſſet.

3. Noſtro, inde argumento ducto, reſpō- det: *Solvendum eſt obiectum; Quod Vero in futurum tempus reſpiciat, ideoq; ſignificet*. Nul- lām ſibi fore cohibitionem cum viro. Hac vi- rō coniectura & probabilis eſt, ſimplex; Quod rei magnitudo, vel potius maiestas Virgine per- cule-

culeris, ut sensus omnes admiratione ligatos haberet, ac constrictos, cum audire nasciturum esse Dei Filium, aliquid non vulgare concipit; Atque hac ratio est, cum coitum virilem excludat. Hinc attonita exclamat; Quomodo fiet istud.

4. PETRVS MARTYR ait. Interrogatio non est Virginitatis professio. & Conceptioni obstare innuit, quod ordinariâ ratione virum non cognosceret; si extraordinariâ conciperet, cupit doceri.

DICO AD II. Non absurdum est, quod asserunt S. Patres, omnisque Theologia: Absurdum verò est dicere B. Mariam animo consummandi matrimonium cum Iosepho contraxisse: ut dicit Calvinus in Luc. 1. Beza ibidem. Bucerus in Matth. 1. Martyr libro de cœlib. Centuriatores lib. 1. c. 10. Nam sic non esset Virgo animo, sed carne. Dedit tamen verè Iosepho potestatem in corpus suum; quia autem ex reuelatione sciebat, cum id non appetiturum, ideo habuit expressam voluntatem continendi semper; siue ante desponsationem vouerit, siue post.

AD I. S. Patres dicunt, interrogationem fuisse discere cupientis modum, non dubitantis. Deinde; Succine restrinxisset Dei potentiam quæ gratia plena, cum qua Dominus? Cur non, ut Zacharias, punita fuisset?

AD III. Si coniecturat; cur tam certo S. Patres reprobant Calvinus? Quia humillima, non capiebat se Messiam parituram; quia Virgo deuota, nesciebat quomodo fieret.

AD IV. At processit ex conscientia voti facti.

AD V. At nunciabatur ei futurus conceptus: Ecce concipies: vnde stolidè interrogasset id, quod ordinario modo fieri poterat, aut etiam supernaturali: nisi

nouisset impedimentum Voti facti.

II. Contra doctrinam Christi de Eunuchis.

LUTHERANVS Petrus Martyr lib. de Cœlib. 1. Dicit: Si ita est, non expedit nubere; non dicit, non expedit vovere; ergo de incommodi matrimonii differt Dominus, non de voto. 2. Per Eunuchos verò intelligit Continentes, ut expeditius prædicent. 3. Non vis in Eunuchis faciendâ, sed in scopo parabolæ.

DICO AD I. Etsi Apostoli quæsierint, an expediret nubere, & non de Voto; tamen Christus ostendit eis perfectionem altiore coniugio, scilicet. Votum ad non nubendum.

AD II. Augustinus lib. de S. Virginit. cap. 23. Sapientia Dei dicit, eos qui pio proposito ab uxore ducenda se continuerint, castrare se propter regnum cœlorum. Et contra, humana vanitas impiâ temeritate contendit, eos qui hoc faciunt, presentem tantummodo necessitatem molestiarum coniugalium deuitare; in regno cœlorum amplius quidquam ceteris nil habere.

AD III. Non hîc parabola est; sed duæ solùm metaphoræ, in Eunuchi, & Castrarunt: ut scilicet sicut corporales Eunuchi habent coporalem necessitatem continendi: ita spirituales habeant spiritalem Voti: Est proinde vis faciendâ in vocibus his, in quibus vis sermonis consistit.

III. Contra doctrinam Apostoli de Fide Viduarum.

I. LUTHERANVS, lib. de Votis mon. Primam fidem irritam fecerunt, id est, à Christiâ ad Iudaicam aut pagani sumum defecerunt. 1. Quia abiisse post Sathana dicuntur. 2. Quia aduersus Christum luxuriant sunt, id est, in apostasiam lapsæ.

II. CALVINVS. 3. Primam fidem in Baptismo datam scortando irritarunt. 4. Inuenculas promississe continentiam contra quâ liceret: nam vidua eligatur non minus LX. annorum ideo irritam fuisse promissionem. 5. Ea pro-

promissio non erat votum ad colendum Deum; sed administrandum expeditius in templo; verum ante ætatem habilem.

III. PETRVS MARTYR: 6. Locum ambiguum posse variè explicari; ideo nil solidè inde concludi. 7. *Habentes damnationem*, esse non pœnam peccati, coram Deo; sed infamiam coram hominibus.

DICO AD I. Noua est ea expositio. Si non vouerant; quid opus erat deficere ad infideles, vt nuberent? Nam eis nubere licebat Christianis, 1. *Corinth. 7. tantum in Domino.*

AD II. Abire post Sathanam fit quouis peccato, non solum per apostatiam. Luxuriari contra Christum est scortari ad Christi iniuriam; non, apostatare à Christo.

AD III. Nubere volendo *irritam fidem fecerunt primam Voti*, non Baptismi: quia nulla in Baptismo promittitur, se non nupturam: sed post votum *nubere volunt*: vnde damnatio. Aut post spirituales Voti facti delicias gustatas, *nubere volunt*.

AD IV. Dum loquitur de sexagenariis, non agit de admissione ad votum Continentiæ; sed de electione ad præfecturam Diaconissæ; vt Tertull. & alii: Vel de admissione ad Præbendam, qua alebantur in Ecclesia: vt Chrysostomus, Ambrosius, Hieronymus, &c. volunt probabilius.

AD V. Patres dicunt, verè fuisse votum Deo factum: At hoc volunt Sectarii posse rescindi: ergo magis Ecclesiæ factum: Cur igitur damnationem habebant?

AD VI. Non est ambiguus locus, ad quem conspirat Patrum consensus: Hic ambigua declarat.

AD VII. Infamia humana potest,

& solet esse cum peccato coram Deo; maximè in Luxuria post votum.

QVÆSTIO LXI.

*Qualia sunt Luthero-calvinistica DO-
CVMENTA contra Continen-
tiæ Votum?*

LUTHERO-CALVINISTÆ aiūt: Votum Continentiæ, *Quà* dicitur esse de Consilio Evangelico; est nullum: *Quà* fertur esse Meritorium; est impium: *Quà* obseruatum necessarium, aiunt, est impossibile: *Quà* perpetuum assensum; est liberum: *Quà* latuiticum putatur; est stultum: *Quà* velle creditur; est facile: *Quà* diuinum fingitur; est humanum commentum: *Quà* monasticum esse fertur; est antipoliticum: *Quà* Sanctum videtur; est antigamicum: *Quà* Christianum prædicatur; est Antichristianum pro benedictum nubere: *Quà* Angelicum esse fertur; est Sathanicum: *Quà* castum laudatur & virginum; est pollutum ac meretricium. Ita illi.

SVADENT: QVIA I. Scripturæ docent id esse melius, Deoque gratius, quod magis est voluntarium, liberum, minusque necessarium.

II. Quia Scripturæ imperant matrimonium patientibus carnis stimulum.

III. Quia Scripturæ docent, Continentiam esse donum Dei, quod non datur omnibus.

IV. Quia varia sunt Cælibatus incommoda.

V. Quia Concilia, & S. Patres adversantur Voto continentie.

AVTOR. Vt clari⁹ liqueant omnia; in quæstiones totidem vocentur singula.

QVÆSTIO LXII.

An ideo Votum continentie Deo sit ingratum, quia affirmatur obseruatum necessarium?

Ff

Ly-